

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 130/15
U Luxembourg 29. listopada 2015.

Presuda u predmetu C-8/14
BBVA S.A./Pedro Peñalva López i dr.

Rok za protivljenje ovrhama na temelju hipoteke, koje su bile u tijeku u trenutku dok se u Španjolskoj provodila presuda Suda, protivan je pravu Unije

U tim slučajevima zainteresirane stranke su za protivljenje ovrsi imale na raspolaganju prekluzivni rok od mjesec dana od objave novog zakona o izmjenama i dopunama u španjolskom službenom listu, a koji je donesen nakon navedene presude

U skladu s jednom direktivom Unije¹, države članice moraju jamčiti da nepoštena odredbe u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako može ostati na snazi i bez tih nepoštenih odredaba. U skladu s istom direktivom, države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje daljnje primjene nepoštenih odredaba u ugovorima koje prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.

Nakon što je 2013. objavljena presuda Aziz², španjolski zakon je, među ostalim, izmijenio postupak ovrhe na imovini pod hipotekom. Zato u postupcima koji su pokrenuti nakon stupanja na snagu zakona ovršenikovo protivljenje ovrsi na temelju nepoštenosti ugovorne odredbe istaknuto u redovnom roku od deset dana od dana dostave rješenja o ovrsi sada omogućuje prekid ovršnog postupka na temelju hipoteke do donošenja konačne odluke o nedopuštenosti ovrhe. Prijelaznom odredbom tog zakona željelo se obuhvatiti postupke ovrhe koji su u tijeku na dan stupanja na snagu zakona, to jest u kojima je rok od deset dana za protivljenje ovrsi počeo teći ili je već istekao. U tim slučajevima zainteresirane stranke su za protivljenje ovrsi imale na raspolaganju prekluzivni rok od mjesec dana od objave zakona u španjolskom službenom listu.

Spor se vodi između španjolske banke BBVA (prije: Unnim Banc) i triju potrošača koji su se usprotivili ovrsi na temelju hipoteke, a koja je bila pokrenuta prije stupanja na snagu španjolskog zakona. Ti potrošači pred Juzgado de Primera Instancia n° 4 de Martorell (Prvostupanjski sud br. 4 u Martorellu, Španjolska) tvrde da je prekluzivni rok od mjesec dana protivan direktivi. Navode da taj rok nije dovoljan sudovima koji po službenoj dužnosti moraju provjeriti sadržaj ugovora o zajmu ili hipotekarnom kreditu u pogledu kojih se vodi ovrha, a tim više i potrošačima, koji se moraju pozvati na moguću nepoštenost odredbi u tim ugovorima. S druge strane, potrošači tvrde da je, s obzirom na to da je prekluzivni rok od mjesec dana počeo teći od objave zakona u službenom listu, a ne od pojedinačne dostave obavijesti, potrošačima bio znatno otežan pristup pravosuđu, čak i ako su imali pravne zastupnike. Nacionalni sud uputio je Sudu pitanje protivi li se direktiva roku od mjesec dana koji je predviđen španjolskim zakonom.

Današnjom presudom Sud je utvrdio da **se direktiva protivi primjeni španjolske prijelazne odredbe.**

¹ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 260.).

² Presuda Suda od 14. ožujka 2013., Aziz, [C-415/11](#). Vidjeti također Priopćenje za medije [br. 30/13](#). U toj presudi Sud je utvrdio da je španjolski propis o ovrsi na temelju hipoteke protivan pravu Unije. Naime, postojanje nepoštena odredbe u ugovoru o hipotekarnom kreditu nije bilo na popisu razloga koje dužnik može istaknuti u postupku ovrhe na temelju hipoteke. To da je neka odredba nepoštena moglo se isticati samo u drugom postupku koji nije imao učinak odgode ovrhe na temelju hipoteke.

Prije svega, Sud ističe da se u pogledu prekluzivnog roka za protivljenje ovrsi čini da je načelno dovoljan za pripremu i podnošenje djelotvornog pravnog lijeka pa je, prema tome, razuman i proporcionalan u odnosu na predmetna prava i interese. Trajanje takvog roka stoga ne krši načelo djelotvornosti.

Međutim, Sud naglašava da način početka roka koji je odabrao zakonodavac – to jest objava zakona u španjolskom službenom listu – krši načelo djelotvornosti. Naime, **ti su potrošači** na dan pokretanja ovršnog postupka protiv njih **bili obaviješteni pojedinačnom, osobnom dostavom o tome da se ovrsi mogu usprotiviti u roku od deset dana od dana dostave**. Stajalište je Suda da **potrošači nisu mogli razumno očekivati da će moći ponovno osporavati dopuštenost ovrhe kada nisu bili obaviješteni na isti način u sklopu postupka kao što je to bio slučaj s prvom obavijesti**. Zbog činjenice da prema njoj prekluzivni rok počinje teći **a da potrošači na koje se odnosi nisu bili osobno obaviješteni** o mogućnosti isticanja novog razloga nedopuštenosti ovrhe u okviru ovršnog postupka koji je pokrenut prije stupanja na snagu novog zakona prijelazna odredba ne može jamčiti puno ostvarenje prava na taj rok, a time i djelotvorno ostvarenje novog prava koje je priznato predmetnom izmjenom španjolskog zakonodavstva. **Sud ističe da**, uzimajući u obzir odvijanje, osobitosti i složenost postupka kao i mjerodavnog zakonodavstva, **postoji znatna opasnost od toga da će navedeni rok proteći prije nego što potrošači na koje se on odnosi budu u stanju djelotvorno i korisno istaknuti svoje zahtjeve putem suda jer, u prvom redu, zapravo nisu svjesni ili ne primjećuju točan opseg tih prava**.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106